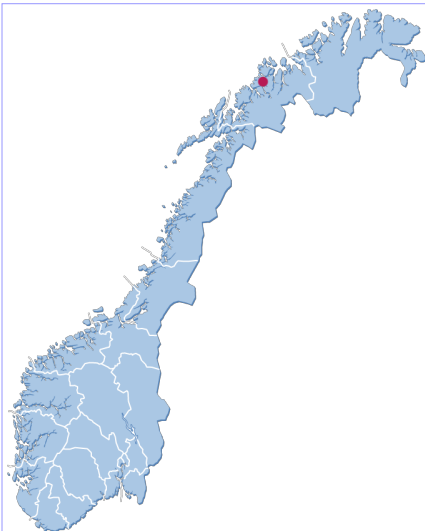
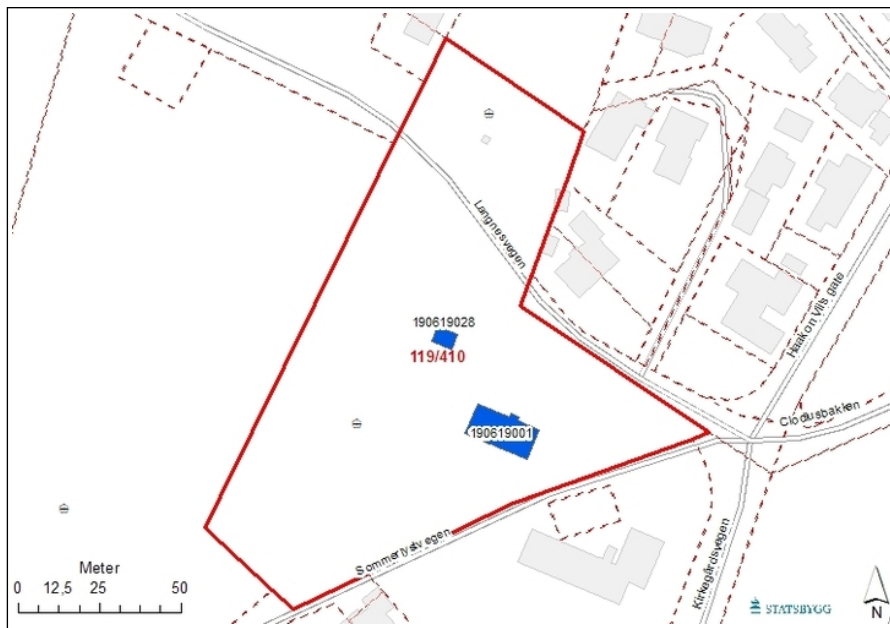

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Troms
Kommune:	1902/Tromsø
Opprinnelig funksjon:	Geofysisk institutt
Nåværende funksjon:	Bolig
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	2

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
1815	LANGNESVEIEN 3B, TROMSØ	1917 - 1919	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	190619001	119/410
9903215	Magnethus	1917 - 1919	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	190619028	119/410

Vern kompleks

Formål:	Formålet med fredningen er å bevare bygningene som viktige elementer i meteorologiens historie i Norge, med hovedbygningen fra 1919 som en markant og tidlig bygning for etablering av vitenskapelige institusjoner i Tromsø.
Begrunnelse:	Meteorologisk institutt ble opprettet i 1866. Haldde-observatoriet i Kåfjord i Finnmark (1912-1926) og meteorologisk avdeling ved Geofysisk Institutt i Tromsø (1918-1927) er forløpere til det som i 1928 ble til Vervarslinga for Nord-Norge, og var tilknyttet Meteorologisk institutt.
Omfang:	Hovedbygning og Magnethus.

Beskrivelse kulturmiljø

Langnesveien 3B ble bygd i forbindelse med opprettelsen av Det Geofysiske Institutt i Tromsø.

Komplekset består av to bygninger; Langnesveien 3b og Magnethus.

Langnesveien 3b ligger på området hvor Meteorologisk Institutt/Vervarslinga for Nord-Norge har sine lokaler i dag (kompleksnr 59). Bygningene ligger utenfor Tromsø sentrum i et parkområde nær Tromsø gravlund.

Eiendomshistorikk

I 1915 møttes blant andre professorene Krogness, Helland Hansen og Olaf Devik på en konferanse i Stockholm. Det ble da planlagt å opprette et geofysisk institutt i Tromsø. Det ble igangsatt en pengeinnsamling i Tromsø som bidro til etablering og bygging av et passende bygg for to formål, værværsling ved Meteorologisk Institutt og måling og registrering av jordmagnetisme ved Geofysisk Institutt. Langnesveien 3b ble innflyttet i desember 1918. Det er foretatt værobservasjoner her siden 1920. Bygningen kostet kr 110 000 Dette var kr 60 000 mer enn det innsamlede bidrag.

1928: Dette året ble "Det geofysiske Institutt" i Tromsø delt i to. Vervarslingen for Nord-Norge ble værende i Geofysen (Langnesveien 3b). Jordmagnetismemålingene og nordlysforskninga, samt annen geofysisk forskning flyttet til Nordlysobservatoriet på nordsiden av Prestvannet, og er senere blitt del av Universitetet i Tromsø (kompleks nr. 99340601).

I dag er huset bolig med 3 leiligheter.

Kilder:
Vervarslinga for Nord-Norge 50 år. Festskrift 1970.
Vervarslinga for Nord-Norge 75 år. Jubileumshefte 1995.
St.meld. nr. 10 1922, 1925, 1932, 1949, 1958.

Verneverdige bygg

Byggnr: 9903215
GAB nr: 190619028
Navn: Magnethus
Oppført: 1917 - 1919

Byggnr: 1815
GAB nr: 190619001
Navn: LANGNESVEIEN
3B, TROMSØ
Oppført: 1917 - 1919

Hovedfasaden vender mot nord. Opphavsrett: Statsbygg.

Opprinnelig magnethus, senere arkiv. Opphavsrett: Statsbygg.

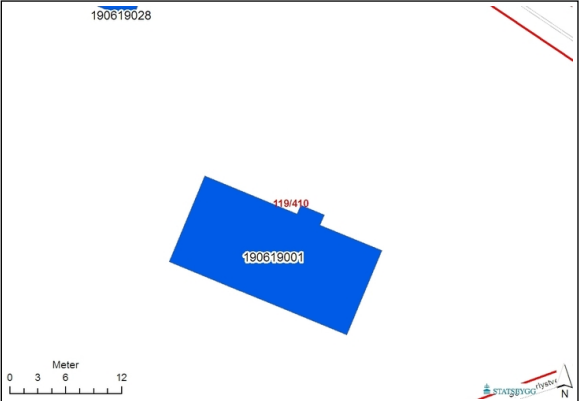
Fasader mot sør og øst. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 1815 LANGNESVEIEN 3B, TROMSØ

Kompleks 728 LANGNESVEIEN 3B, TROMSØ

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	STATSBYGG NORD
GAB nr:	190619001
Gnr/bnr:	119/410
Oppført:	1917 - 1919
Byggherre:	Det geofysiske Institutt v/Krogness og Devik.
Arkitekt:	Peter Arnet Amundsen, Tromsø.
Opprinnelig funksjon:	
Nåværende funksjon:	Bolig/bosetning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: Bolig/offentlig formål.
Vernestatus:	Annet vern: Vurdert som verneverdig av byantikvaren i Tromsø

Utsnitt situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Langnesveien 3b ble innflyttet i desember 1918.

Bolig, kontor og lokaler for daværende Geofysisk institutt.

Hovedrommene med opprinnelige funksjoner som soverom, kontor, stue og spiseværelse ligger mot sørvestre fasade. Denne hovedstrukturen er fortsatt lesbar, og viser at bygningen har vært datidens særegne kombinasjon av embetsbolig, kontor og forskningslokaler. Som sådan et eksempel på en lang tradisjon der statlig virksomhet ble utøvd fra embetsboligen, og bygninger av denne typen er det svært få igjen av i statlig eie. Ved bygging av Nordlysobservatoriet 10 år senere blir personalboliger oppført som egen bygning.

Sammendrag bygningshistorie

I 1915 møttes bl. a. professorene Krogness, Helland Hansen og Olaf Devik på en konferanse i Stockholm. Det ble da planlagt å opprette et geofysisk institutt i Tromsø. Det ble igangsatt pengeinnsamling i Tromsø som bidro til etablering og bygging av et passende bygg for to formål, værvarsling ved Meteorologisk Institutt og måling og registrering av jordmagnetisme ved Geofysisk Institutt.

Bygningen ble innflyttet i desember 1918.

Bygningen kostet kr 110 000, kr 60 000 mer enn det innsamlede bidrag.

Bygningshistorikken er ikke fullt klarlagt, og en rekke mindre endringer er gjort innenfor bygningens hovedstruktur, dvs endringer av sekundære vegger, nye åpninger og platekledning og annen tildekking av overflater. Det antas at bygningen har potensiale for delvis tilbakeføring.

Kilder:

Værvarslinga for Nord-Norge 50 år. Festskrift 1970.

Værvarslinga for Nord-Norge 75 år. Jubileumshefte 1995.

St.meld. nr. 10 1922, 1925, 1932, 1949, 1958.

Tegninger i SBs arkiv.

Bygningshistorikk

1917	1919	Sommeren 1917 ble arbeidet med grunnmuren til instituttets bygning påbegynt. I mars 1919 var byggearbeidet helt avsluttet. Alt i desember 1918 flyttet Krogness og Devik inn i bygningen. Kilde: Værvarslinga for Nord-Norge 75 år. Jubileumshefte 1995. Sidene 10-11.
1928	1928	Dette året ble "Det geofysiske Institutt" delt i to. Værvarslinga for Nord-Norge ble værende i Geofysen. Jordmagnetismemålingene og nordlysforskninga, samt annen geofysisk forskning flyttet til til den Nordlysobservatoriet på nordsiden av Prestvannet.
1960	1960	Dette året ble det nye meteorologibygget tatt i bruk. Siden har Geofysen vært brukt til boliger - 3 stk leiligheter.
1962		Ominnredning fra kontorformål til bolig. Plantegninger fra 1962 v/SBED.
1996	1997	Leiligheten i 2. etg - helrenovert.
1997	1997	Badekaret renovert (sannsynlig er dette fra byggets opprinnelse)
1999	1999	Observasjonstårnet på taket ble gjenoppbygd etter gamle tegninger. Disse bygningsdelene ble revet ned i 1960-årene.

Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å bevare bygningen som viktig element i meteorologiens historie i Norge, og som en markant og tidlig bygning for etablering av vitenskapelige institusjoner i Tromsø.
Begrunnelse:	Interessant og uvanlig statlig formålsbygg som kombinerer nødvendige funksjoner for institusjonsetablering: Lokaler for bolig, kontor og forskning. Velbevart bygning med tidstypiske arkitektoniske kvaliteter. Anlegget er også tydelig historiefortellende med observasjonsplattform, magnethus og nærheten til Værvarslinga.
Omfang:	Eksteriør. Interiør: Planløsningens hovedstruktur med hovedrommenes planløsning i 1. - 2. etasje og loft, samt hvelv i kjeller, hovedtrapperom med gang i alle etasjer, gang og trapp fra loft til observasjonstårn. Opprinnelige interiørelementer og overflater.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 1815 LANGNESVEIEN 3B, TROMSØ

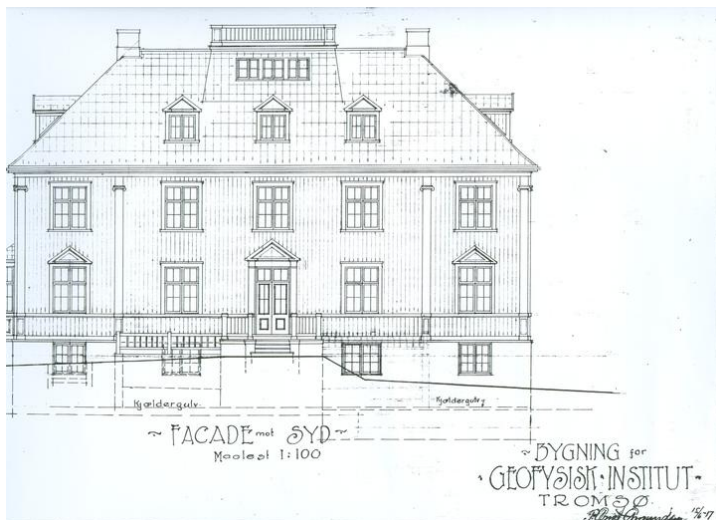
Kompleks 728 LANGNESVEIEN 3B, TROMSØ

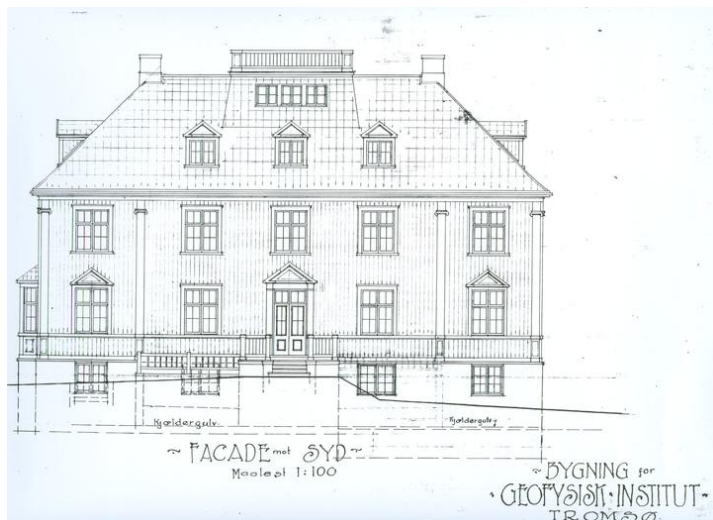
Fasade nord - sett fra Langnesveien. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade sør og øst. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade syd. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade nord. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade øst. Opphavsrett: Statsbygg.

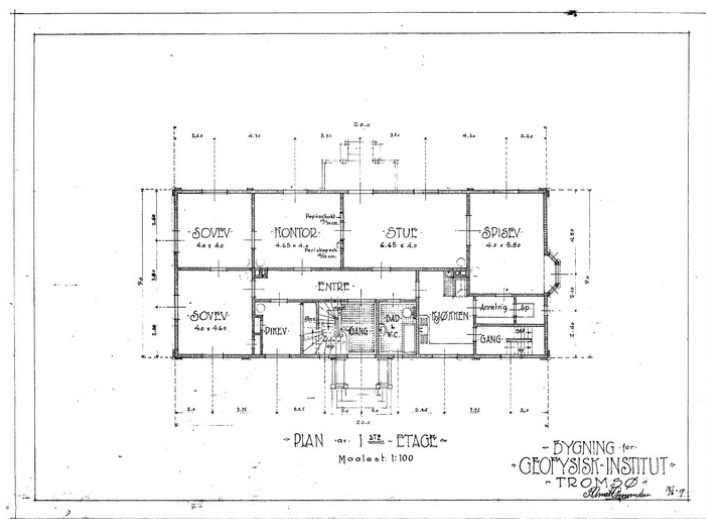
Trapperom. Foto: Jiri Havran. Opphavsrett: Jiri Havran.

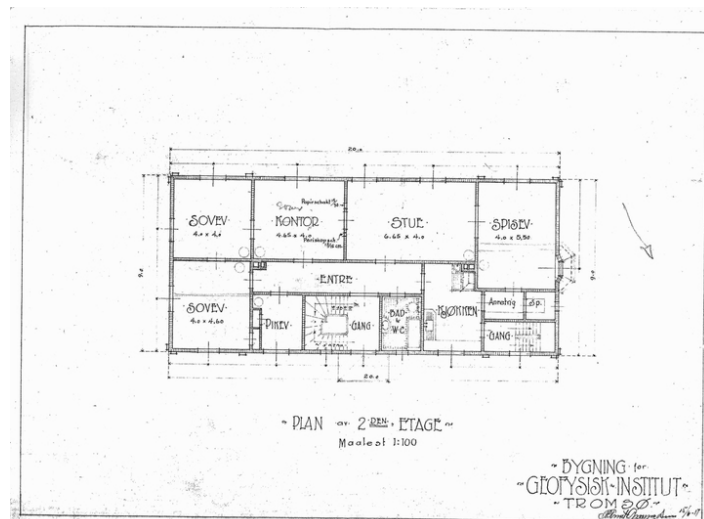
Trapp til observasjonsplattformen. Opphavsrett: Statsbygg.

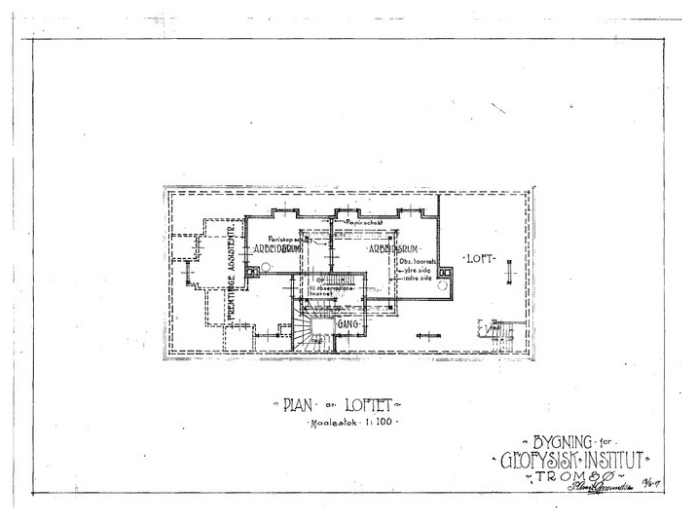
Hvelvdør i kjeller. Opphavsrett: Statsbygg.

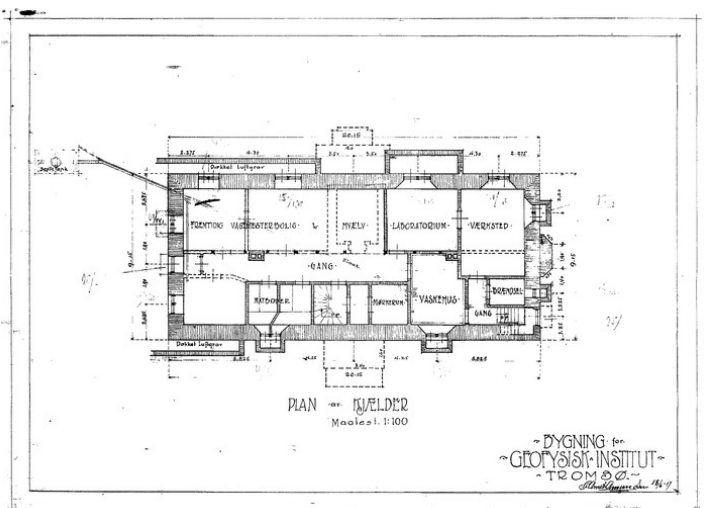
Opprinnelig plan 1. etg.

Opprinnelig plan 2. etg.

Opprinnelig plan loft.

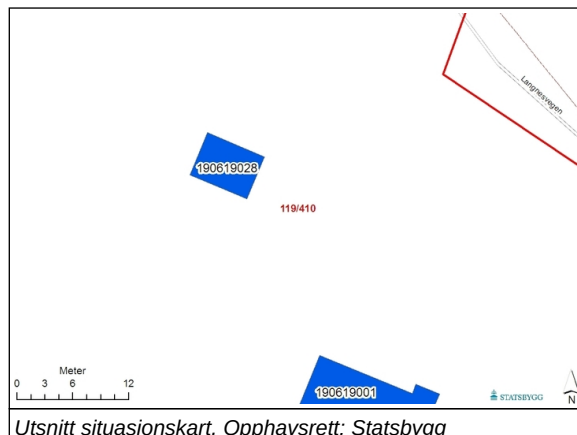
Opprinnelig plan kjeller.

BYGNING 9903215 Magnethus

Kompleks 728 LANGNESVEIEN 3B, TROMSØ

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	STATSBYGG NORD
GAB nr:	190619028
Gnr/bnr:	119/410
Oppført:	1917 - 1919
Byggherre:	Staten
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: Grunnen er regulert til vei, men reguleringsplanen antas å være utdatert.
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygning i tre på 6,20 x 4,20 meter, i en etasje. Samme stiluttrykk som hovedbygningen, med blant annet valmtak tekket med skifer.

Magnethuset har følgende ordinære bygnummer i Propman: 14568. Dette nummeret er tildelt bygningen etter at SKE-rapporten ble opprettet med et ad-hoc-byggnr.

Sammendrag bygningshistorie

Magnethuset står rett nord for Geofysen. Bygningen ble først nevnt i St.meld. nr 10 1925. I St.meld. 1949 benevnes bygningen Arkivhus, og det står at den ble bygd samtidig med de øvrige bygninger (dvs 1917-1918), men ikke medtatt i tidligere fortegnelser (over eiendommer og bygninger). St.meld 1949 sier også at bygningen opprinnelig hadde 3 rom, men ble ominnredet under okkupasjonen 1940-45 og inneholder nå ett stort rom med ildsted, samt tilbygg.

Huset er bygd som magnetisk registreringshus, med ett rom og gang (St.meld. nr 10 1925 s 2). Herfra ble foretatt målinger av jordmagnetisme - som var en viktig del av de geofysiske målinger.

Kilder:
St.meld. nr. 10 1925 side 2, 1932 side 12, 1949 side 229, 1958 side 7.

Vern

Formål:	Formålet er å sikre magnethuset som virksomhetsfortellende vitenskapelig bygning, og som del av anlegget for det tidligere Geofysiske institutt.
Begrunnelse:	Del av Det geofysiske Institutt sitt anlegg, og viser (sammen med hovedbygningens observasjonsplattform) karakteristiske trekk ved virksomheten. Magnethuset har tydelige stiltrekk fra perioden, i likhet med hovedbygningen.
Omfang:	Eksteriør. Interiør: Opprinnelige overflater og elementer.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Magnethus. Opphavsrett: Statsbygg.